

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Dijana Držaić
Zvanje	mag. paed. et philol. croat.
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ Trnsko
Adresa elektroničke pošte	dijana.stjepanovic10@gmail.com dijana.drzaic@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Pridjevi
Predmet (ili međupredmetna tema)	Hrvatski jezik
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	5.
Broj nastavnih sat	1
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili međupredmetnih tema objavljenih u NN)	OŠ HJ A.5.1. Učenik govorí i razgovara u skladu s interesima, potrebama i iskustvom. OŠ HJ A.5.2. Učenik sluša tekst, izdvaja ključne riječi i objašnjava značenje teksta. OŠ HJ A.5.5. Učenik oblikuje tekst i primjenjuje znanja o promjenjivim i nepromjenjivim riječima na oglednim i čestim primjerima. OŠ HJ B.5.1. Učenik obrazlaže doživljaj teksta, objašnjava uočene ideje povezujući tekst sa svjetom oko sebe.
Tijek nastavnog sata	- motivacija 5 min- čitanje i kratka interpretacija polaznoga teksta 5 min- otkrivanje novih obilježja na primjerima i definiranje 29 min- provjera stečenih spoznaja na novim primjerima i ponavljanje 5 min

	- davanje uputa za domaću zadaću 1 min
Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	U uvodnome dijelu nastavnoga sata učitelj daje učenicima uputu da opišu što vide na fotografiji na sljedeći način: jednom riječu što vide, a drugom kakvo je to što vide (npr. zelena trava). Učitelj odgovore učenika zapisuje na ploču u tri stupca (s obzirom na vrstu pridjeva), a učenici u bilježnice. Učitelj učenicima s teškoćama daje kognitivnu mapu u kojoj dopunjavaju podatke o pridjevima. Učitelj čita polazni tekst o mačkama. Nakon čitanja polaznog teksta upita učenike: Kako vam se tekst svidio i zašto? Tko je opisan u tekstu? Kako je opisana mačka? Tko ima mačku za kućnoga ljubimca? Opišite nam svoju mačku. Kada učenici izdvajaju opise mačke iz teksta, zapisuju ih i razvrstavaju u stupce (s obzirom na vrstu pridjeva). Učenici s teškoćama ispunjavaju podatke u kognitivnoj mapi o pridjevima. Učitelj objašnjava učenicima da je riječ o pridjevima te ih pita koja je razlika između stupaca pridjeva, što izriču, na koja pitanja odgovaraju. Učitelj i učenici zapisuju pitanja na koja odgovaraju pridjevi, odnosno što izriču. Učitelj objašnjava učenicima nazine pridjeva na temelju zapisanih primjera (opisni, posvojni i gradivni pridjevi). Učenici s teškoćama ispunjavaju podatke u kognitivnoj mapi o pridjevima. Učitelj pita učenike kako bi oni definirali što su pridjevi. Na temelju njihovih odgovora dolaze do definicije pridjeva. Učenici promišljaju o tome kojoj vrsti riječi pripadaju pridjevi (promjenjivoj ili nepromjenjivoj) te primjere na ploči usmeno sklanjaju. Učenici zaključuju da se pridjev slaže s imenicom u rodu, broju i padežu. Zatim sklanjaju jedan odabrani pridjev s imenicom i zapisuju u bilježnicu. Učenici s teškoćama ispunjavaju podatke u kognitivnoj mapi o sklonidbi pridjeva. Učitelj zatim zapisuje rečenice: <i>Tiki dječak pjeva je</i>

taho. Glasna djevojčica govorila je glasno. Učenici trebaju prepoznati i podcrtati pridjeve. Zatim učenici promišljaju zašto riječi *taho* i *glasno* nisu pridjevi.

Učitelj zapisuje imenice i pita učenike kako glase posvojni pridjevi nastali od tih imenica (npr. *Marko-Markov, Domagoj-Domagojev, Ivana-Ivanin, Hrvatska-hrvatski, Pag-paški, Krk-krčki*). Nakon toga podcrtava nastavke i pita učenike zašto se neki pišu velikim, a neki malim slovom te mogu li dati svoj primjer. Kada dođu do zaključka da se velikim slovom pišu pridjevi koji završavaju na -ov, -ev, -in, a malim na -ski, -ški, -čki, tada učitelj zapisuje nove imenice i pita učenike kako glase posvojni pridjevi nastali od tih imenica (npr. *učitelj-učiteljev, učenik-učenikov, majka-majčin*). Učenici promišljaju o tome kada se posvojni pridjevi na -ov, -ev, -in pišu velikim, a kada malim slovom. Učitelj zatim pita učenike kako bi napisali *Plitvička jezera i Lonjsko polje*. Učenici promišljaju o tome kada se posvojni pridjevi na -ski, -ški, -čki pišu velikim, a kada malim slovom. Učenici s teškoćama ispunjavaju podatke u kognitivnoj mapi o posvojnim pridjevima.

Učitelj daje učenicima uputu za rad. Trebaju u paru napisati po dva posvojna, opisna i gradivna pridjeva koji se odnose na imenice npr. *škola, zadaća, ljeto, more* i za to imaju 2 minute. Učenici zatim čitaju odgovore.

Učitelj zapisuje četiri rečenice na ploču: *Dječak Igor je miran. Taj mirni dječak ima mnogo prijatelja. Grad Zagreb je bučan. Treba se prilagoditi na taj bučni grad.* Učenici zatim trebaju prepoznati i podcrtati pridjeve. Učitelj pita učenike:

U prvoj i trećoj rečenici znamo li na koga točno mislimo kada kažemo da je *miran* i *bučan*? A znamo li to u drugoj i četvrtoj?

Na koje pitanje odgovaraju pridjevi *miran* i *bučan*?

Na koje pitanje odgovaraju pridjevi *mirni* i *bučni*?

Odredite gramatičke kategorije pridjevima.

Učitelj zatim objašnjava određeni i neodređeni oblik pridjeva. Zatim učenici sklanjaju jedan određeni i neodređeni pridjev s imenicom i zapisuju u bilježnice. Učenici s teškoćama ispunjavaju podatke

	u kognitivnoj mapi o određenom i neodređenom obliku pridjeva. Učenici ponavljaju rješavajući kviz (https://wordwall.net/hr/resource/518104) s pitanjima: 1. Pridjevi su promjenjiva vrsta riječi.2. Opisni pridjevi izriču čije je što.3. Gradivni pridjevi izriču od čega je što.4. Posvojni pridjevi izriču čije je što.5. Posvojni pridjev imenice <i>Luka</i> piše se malim početnim slovom.6. Posvojni pridjev imenice <i>Rijeka</i> glasi <i>riječki</i>.7. Neodređeni pridjevi odgovaraju na pitanje kakav.8. Određeni pridjevi odgovaraju na pitanje kakav.9. U rečenici „Moj auto je velik.“ pridjev <i>velik</i> jest neodređen.10. U rečenici „Pao je bijeli snijeg.“ pridjev <i>bijeli</i> jest posvojni pridjev.11. Pridjev <i>njemački</i> jest gradivni pridjev.12. Posvojni pridjev imenice <i>Francuska</i> piše se velikim početnim slovom. Svaki učenik treba reći jednu stvar koja mu nije u potpunosti jasna pa učitelj to naknadno pojašnjava. Učitelj za domaću zadaću zadaje projektni zadatak. Učenici trebaju zapisati i razvrstati u tri stupca s obzirom na vrstu pridjeva sve pridjeve koje čuju, pročitaju ili koriste.
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	- fotografija- polazni tekst o mačkama- primjeri u kojima učenici prepoznaju pridjeve- kviz (https://wordwall.net/hr/resource/518104)- kognitivna mapa za učenike s teškoćama
Primjeri vrednovanja za učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	- tijekom nastave u kontinuitetu pitanjima- razgovor učitelja i učenika

	- promatranje rada i aktivnosti učenika- zadatak vezan uz nastavni sadržaj (pisanje opisnog, posvojnog i gradivnog pridjeva)- rješavanje kviza (https://wordwall.net/hr/resource/518104)- svaki učenik treba reći jednu stvar koja mu nije u potpunosti jasna pa učitelj to naknadno pojašnjava- domaća zadaća
Razrađeni problemski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	- Kada učitelj napiše rečenice s pridjevom i prilogom, učenici promišljaju zašto riječi <i>tih</i> i <i>glasno</i> nisu pridjevi.- Kada učitelj zapisuje imenice i traži od učenika da prema njima tvore pridjeve, učenici promišljaju o tome zašto se neki pišu malim, a neki velikim početnim slovom.- Učenici trebaju u paru napisati po dva posvojna, opisna i gradivna pridjeva koji se odnose na imenice npr. <i>škola, zadaća, ljeto, more</i>.
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	osr B.2.2. Razvija komunikacijske kompetencije. uku A.2.2. / 2. Primjena strategija učenja i rješavanje problema / Učenik primjenjuje strategije učenja i rješava probleme u svim područjima učenja uz praćenje i podršku učitelja. uku B.2.3. / 3. Prilagodba učenja / Uz podršku učitelja, ali i samostalno, prema potrebi učenik mijenja plan ili pristup učenju. uku D.2.2. / 2. Suradnja s drugima / Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć.
Aktivnost u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	Informatika: rješavanje kviza.
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	Učitelj učenicima s teškoćama daje kognitivnu mapu koju treba nadopuniti podatcima o pridjevima.

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	- nastavni listić s dodatnim zadatcima- Učenici će opisati osobu u sastavku trodijelne strukture dužine od 100 do 150 riječi te pri tome koristiti što više pridjeva. Nakon napisanog sastavka pridjeve će podcrtati i raspodijeliti u tri stupca s obzirom na vrstu pridjeva.
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	Kod vrednovanja prepoznavanja pridjeva i priloga u rečenici, kriterij vrednovanja jest objašnjenje učenika. Kod vrednovanja pisanja pridjeva malim i velikim početnim slovom, kriterij vrednovanja jest objašnjenje učenika i jedan samostalni primjer. Kod vrednovanja pisanja dva posvojna, opisna i gradivna pridjeva, kriterij vrednovanja jest točnost ispunjavanja zadatka.
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	Projektni zadatak provodit će se tijedan dana. Učenici su dobili uputu da trebaju zapisati i razvrstati u tri stupca s obzirom na vrstu pridjeva sve pridjeve koje čuju, pročitaju ili koriste. Ne smiju ponavljati pridjeve. Zatim će izraditi plakat sa svim sakupljenim pridjevima. Učenici su se na satima Hrvatskog jezika mogli savjetovati s učiteljem.
Poveznice na multimedijске i interaktivne sadržaje	- polazni tekst o mačkama (prema https://hr.wikipedia.org/wiki/Ma%C4%8Dke)- fotografija (http://pixelizam.com/kako-i-zasto-macke-predu/)- Bubbl.us za izradu umnih mapa- Wordwall za izradu kvizova: https://wordwall.net/hr/resource/518104
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	Odluka o donošenju kurikuluma za nastavni predmet Hrvatski jezik za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_10_215.html Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Osobni i socijalni razvoj za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj,

	Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_153.html Odluka o donošenju kurikuluma za međupredmetnu temu Učiti kako učiti za osnovne škole i gimnazije u Republici Hrvatskoj, Ministarstvo znanosti i obrazovanja, 2019. https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_01_7_154.html Jozić, Željko (ur.): Hrvatski pravopis, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb, 2013. Težak, Stjepko: Teorija i praksa nastave hrvatskoga jezika 1, Školska knjiga, Zagreb, 1995. Težak, Stjepko; Babić, Stjepan: Gramatika hrvatskoga jezika, priručnik za osnovno jezično obrazovanje, Zagreb, 2005. Udžbenik hrvatskoga jezika

PRILOZI:

1. Fotografija

2. Polazni tekst o mačkama

Mačke pripadaju porodici životinja, redu zvijeri unutar nadporodice mačkolikih životinja. Većina je vrsta iz te porodice vrlo slična domaćoj mački: imaju gipko tijelo, meko krvnzo, kratko lice i malene lubanje. Uši su im uspravne, šiljaste do zaobljene, a mačke ih mogu okretati u raznim pravcima. Vrste malih mačaka imaju okomite zjenice, a velikih okrugle.

(prema <https://hr.wikipedia.org/wiki/Ma%C4%8Dke>)

3. Nastavni listić s dodatnim zadatcima

1. Pridjeve rasporedi na opisne i posvojne.

majčin, crveni, Jakovljev, zao, gorak, ledeni, francuski, sirni, ruski, Marijin, bratov, prženi

OPISNI	POSVOJNI

2. Prekriži pogrešno napisane pridjeve s obzirom na veliko i malo početno slovo te ih napiši točno.

a) Silvijin, Hrvatski, Markov, Anabelin _____

b) francuski, američki, karlov, berlinski _____

c) Mislavov, Londonski, Filipov, Sarin _____

d) splitski, alenov, dubrovački, zadarski _____

3. Dopuni rečenice točnim oblikom posvojnog pridjeva u zagradi. Pazi na pisanje velikog i malog početnog slova.

a) _____ književnici, _____ ljetne igre (Dubrovnik)

b) _____ festival, _____ klub (Split)

c) _____ ulice, _____ filmski festival (Berlin)

4. Napravi pridjeve od zadanih imenica.

Europa - _____ Dario - _____ Luka - _____

Pelješac - _____ Sisak - _____ Andrej - _____

5. Pridjevima odredi rod i broj.

crvena kuća _____ slatka jabuka _____

velik toranj _____ nasmijano dijete _____

6. Odredi je li sljedeći oblik pridjeva određeni ili neodređeni.

gladan čovjek _____ oblačan dan _____

noćni vlak _____ mramorni stup _____